

ฉลาด สุดๆ

'ปุ๋ยสังเคราะห์' ทีมเทคโนโลยีดีเด่นประจำปี

ควีน รางวัลนักเทคโนโลยีดีเด่น ประเภททีมประจำปีนี้จากมูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์

กับคณะวิจัยกลุ่มเทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหารเฉพาะพื้นที่ หรือที่เรียกกันว่า "ปุ๋ยสังเคราะห์"

ไม่ใช่เทคโนโลยีใหม่ เพราะงานวิจัยนี้ ได้ริเริ่มและดำเนินการมาแล้วกว่า 10 ปี และถือว่าเป็นเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยเฉพาะกับภาคการเกษตร อาชีพหลักที่สำคัญของประเทศไทย

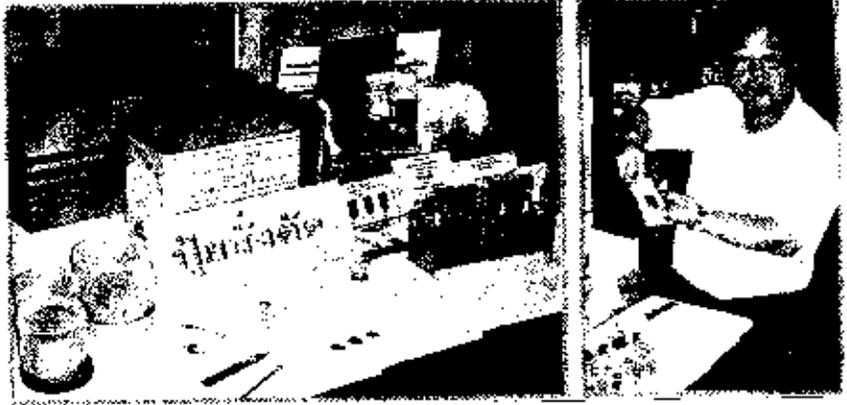
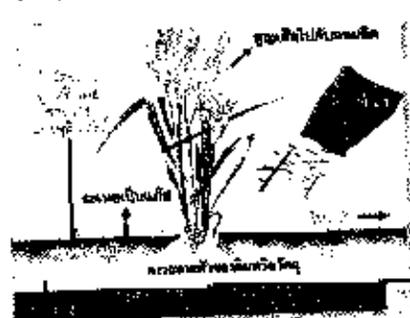
ศ.ดร.ทัศนีย์ อัครฉะนันท์ จากคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มวิจัยบอกว่า กลุ่มเทคโนโลยี "ปุ๋ยสังเคราะห์" ประกอบด้วยบุคลากรหลากหลายองค์ประกอบกว่า 50 คน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการข้าว มูลนิธิพลังนิเวศและชุมชน และจากต่างประเทศคือมหาวิทยาลัย

เคียวโต และมหาวิทยาลัยฮาวาย

ที่มาของงานวิจัยเนื่องจากพื้นที่ประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ยจึงมีความสำคัญ แต่ที่ผ่านมาเกษตรกรขาดความเข้าใจในดิน ทรัพยากรที่มีค่าของตนเอง จึงเกิดการใช้ปุ๋ยอย่างไม่เหมาะสม

ศ.ดร.ทัศนีย์ บอกว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงใช้คำแนะนำปุ๋ย โดยเฉพาะไนโตรเจน (เอ็น) ฟอสฟอรัส (พี) และโพแทสเซียม

(ท) แบบกว้าง ๆ สำหรับการปลูกพืชในดินทุกชนิดและทุกจังหวัด ที่เรียกว่า "การใช้ปุ๋ยเพื่อไทย" ไม่มีการวิเคราะห์ดิน แม้ว่าต่อมาจะพัฒนาเป็น "การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน" โดยนำค่าวิเคราะห์ เอ็น-พี-เค ในดินขณะนั้น มากำหนดคำแนะนำการใช้ปุ๋ย แต่ในทางปฏิบัติก็ยังห่างไกลความเป็นจริง

ปัจจุบันปุ๋ยเคมีซึ่งเป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ มีการใช้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ในขณะที่ผลผลิตไม่ได้เพิ่มตามไปด้วย แสดงให้เห็นถึงการใช้ปุ๋ยเคมียังไม่มีประสิทธิภาพ

ผลก็คือหากใช้ปุ๋ยผิดสูตรและปริมาณไม่เหมาะสมทำให้พืชไม่เจริญเติบโต ผลผลิตน้อย แต่ถ้าใส่ปุ๋ยเกินความต้องการของพืช นอกจากจะสิ้นเปลืองค่าปุ๋ย ยังสร้างปัญหาให้แก่สิ่งแวดล้อมอีกด้วย

กลุ่มวิจัยจึงได้ริเริ่มและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยที่มีความแม่นยำสำหรับข้าว ข้าวโพด และอ้อย ขึ้นเพื่อเป็นเทคโนโลยีที่ทำให้เกษตรกรตัดสินใจใช้ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

โดยนำแนวคิดมาจากการเกษตรแม่นยำของสหรัฐอเมริกาที่ใช้มากกว่า 10 ปี มาประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพไร่นาขนาดเล็กของเกษตรกรไทย

ในที่นี้เรียกว่า เทคโนโลยี "ปุ๋ยสังเคราะห์" ซึ่งเหมือนเสื้อมีขนาดพอดีตัว มีการนำข้อมูลพื้นฐานพืช แสง อุณหภูมิ ปริมาณ

น้ำฝน ชุตติณ และ
เฮ็น-ที-เก ในดินใน
ขณะนั้น มากำหนด
ในแบบจำลองทาง
คณิตศาสตร์ด้วย
ทอมพิวเตอร์ และ
พัฒนาเป็นโปรแกรม
คำแนะนำปุ๋ยสั่งตัด

ศ.ดร.กัญญา ชุตติณ

นอกจากนี้ยัง
พัฒนาชุดตรวจสอบค่าเอ็น-พี-เคในดินอย่าง
รวดเร็ว วิเคราะห์ได้ใน 30 นาที และคู่มือการ
สำรวจชุดดินในภาคสนามอย่างง่าย ไม่ต้องใช้
ห้องปฏิบัติการให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายจำนวนมาก
และใช้เวลานาน

สำหรับความง่ายของการใช้เทคโนโลยี
ปุ๋ยสั่งตัด ศ.ดร.กัญญา ชุตติณ บอกว่ามีเพียง 3 ขั้นตอนคือ 1.ตรวจสอบดินของตนเองว่าเป็นชุดดินอะไร สอบถามได้ที่สถานีพัฒนาที่ดินในจังหวัดหรือ www.soil.doe.go.th 2.ตรวจสอบปริมาณธาตุอาหาร เอ็น-พี-เค ในดิน โดยใช้ชุดตรวจสอบอย่างรวดเร็ว ซึ่งแนะนำชุมชนหรือ อบต. เป็นผู้ลงทุน และ 3.ใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำโดยดูจากคู่มือการใช้หรือโปรแกรมซึ่งดาวน์โหลดได้ที่ www.ssnm.agr.ku.ac.th

ส่วนผลการดำเนินงาน “ปุ๋ยสั่งตัด” ทำให้เกษตรกรลดค่าปุ๋ยในการผลิตข้าว 47% ขณะที่ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นได้ถึง 7% ได้ส่วนข้าวโพด ถ้าใช้ปุ๋ยสั่งตัดจะช่วยเพิ่มผลผลิตได้มากกว่า 30% สำหรับอ้อย ซึ่งคำแนะนำนี้เพิ่งเสร็จเฉพาะภาคอีสาน ก็พบว่ามีผลผลิตค่อนข้างเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ทีมงานขอว่าการพัฒนาต่อไปนอกจากจะประยุกต์ใช้กับพืชชนิดอื่น ๆ เช่นอ้อย ภาควะวันดอก หรือยางพาราแล้ว ยังต้องเน้นที่การฝึกอบรม ยกกระดับความรู้ให้กับเกษตรกรชาวไทย เพื่อความหวังที่ว่า อนาคตเกษตรกรไทยจะต้องไม่ยากจน.

นตยา คชินทร
nattayap@dailynews.co.th